

KRAVSPECIFIKATION

Grundläggande kompetens
BRANDFARLIG VARA

SÄKER VÄRDMILJÖ

Kravspecifikation Grundläggande kompetens Brandfarlig vara är framtagen av:

Region Norrbotten

Pär Wågström, Säkerhetschef
Daniel Olsson, Brandsäkerhetsstrateg

Region Skåne

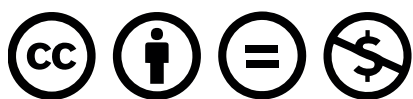
Malin Tindberg, Strateg byggnadstekniskt brandskydd
Marika Håkander, Brandskyddssamordnare

Region Halland

Cecilia Leman, Säkerhetsstrateg

Region Sörmland

Råger Alf, Brandskyddscontroller

Detta dokument är licensierat enligt Creative Commons 4.0 International.

Det betyder att du har rätt att använda och dela dokumentet fritt, under förutsättning att det delas i sin helhet.

Du får inte göra några ändringar, inklusive varumärke eller profil, och du får inte använda dokumentet för kommersiella ändamål.

Utgiven 2023-04-18

Peritum AB

Axel Danielssons väg 267

215 82 Malmö

Kravspecifikation
Grundläggande kompetens **brandfarlig vara**

INNEHÅLL

1. INLEDNING.....	3
2. UTMANING.....	3
3. MÅLBILD.....	3
4. INNEHÅLL.....	4
4.1 VAD ÄR BRANDFARLIG VARA?	4
4.1.1 KUNSKAPSMÅL	4
4.2 HANTERA OCH FÖREBYGGA	5
4.2.1 KUNSKAPSMÅL	5
4.3 INCIDENTER OCH OLYCKOR	6
4.3.1 KUNSKAPSMÅL	6

1. INLEDNING

Detta dokument beskriver utformningen av den grundläggande webbutbildningen **Brandfarlig vara**.

2. MÅLGRUPP

Webbutbildningen vänder sig till medarbetare i regionerna som hanterar brandfarlig vara i sin arbetsvardag. Exempelvis laboratoriepersonal, inre transport, driftentreprenörer, tandvårdspersonal, vårdpersonal och lokalvårdare.

Inga förkunskaper krävs. Språket är svenska och genomförandetid ska vara ca 30 min.

3. UTMANING

Bristande ansvar.

Chefer vet inte hur de ska ta ansvar och vilket ansvar de har.

Bristande förmåga.

Ojämn kompetens och engagemang.

Falsk trygghet.

Okunskap om betydelsen av den egna insatsen, tro att system och andra tar större ansvar än de gör.

4. MÅLBILD

Skapa trygghet genom att alla medarbetare som hanterar brandfarlig vara får grundläggande kunskaper i:

- Vad är brandfarlig vara och vilka är riskerna?
- Förebygga risker och hantering av brandfarlig vara.
- Agera vid incidenter och olyckor.

4. INNEHÅLL

4.1 VAD ÄR BRANDFARLIG VARA

4.1.1 KUNSKAPSMÅL

INNEHÅLL	KUNSKAPSMÅL
Vad ingår i begreppet?	Samhällsförändringar, digitaliseringen och normförskjutning. • Vätska • Gas, aerosoler • Brandreaktiva varor
Brandfarliga varor i regionerna. Vilka finns var? Egenskaper och risker	• Väteperoxid • Etanol • Medicinsk bensin • Xylen • Aceton • Isopropanol • Klorhexidin • Alsolsprit • Limtvätt • Sterilium • Fixeringsvätskor • M-sprit • Gasol Utänför vårdmiljö finns exempelvis diesel, spolarvätska.
Grundfakta – vad innebär...	• Klassning • Flampunkt
Risker med brandfarlig vara - demo	• Hur häftigt brinner handsprit? • Gasol • Väteperoxid
Regelverk	• Kort om lagstiftning • Ansvarsfrågor • Tillståndspliktiga mängder • Föreståndare brandfarlig vara • Den enskildes ansvar

Dokumentation och skyltar	• Säkerhetsdatablad: Dokumentation om olika varor
Varningsskyltar	• Brandfarliga varor • Oxiderande varor (brandreaktiva) • Gasflaskor
Incidentrapportering	• Chefen rapporterar. • Via arbetsgivarens rapporteringssystem. • IA. Arbetsmiljöskador • Synergi: tillbud incidenter • Kan krävas att man ska rapportera till myndighet

4.2 HANTERA OCH FÖREBYGGA

4.2.1 KUNSKAPSMÅL

INNEHÅLL	KUNSKAPSMÅL
Lokalernas skyddsutrustning	• Brandklassade förvaringsskåp • Dragskåp, dragbänk. • Kemikalieförråd. (regelverk för volymer) • Öppen tappning • Gasvarning – labb
Rätt hantering av brandfarlig vara i de olika stegen i processen	• Inflöde • Lagring • Hantering/användning • Avfall
Brandreaktiv vara, riskscenario Beskrivning av händelse	• Exempel: självantändning i soptunna
Brandfarlig vätska, riskscenario Beskrivning av händelse	• Exempel: Handsprit, statisk elektricitet
Brandfarlig gas, riskscenario Beskrivning av händelse	• Explosiv atmosfär vid läckage. Exempelvis vätgas, acetylen, gasol
Identifiera risker	• Egenkontroll

Förebyggande åtgärder	• Riskidentifieringar • Vätska: begränsa volymer. Förråd egna brandceller. • Se upp för stora mängder av små förpackningar. • Bara en viss mängd brandfarlig vara i varje brandcell. • Öppen hantering: statisk elektricitet. • Förvara på rätt ställe, ej i kartonger i korridorer.
Rutin för åtgärd	• Rutiner och instruktioner för hantering av brandfarlig vara. Ska vara förankrade hos personalen. Arbetsgivarens/föreståndarens ansvar. • Rapportering av avvikelser. Sker tillsammans med chef/brandombud/föreståndare. • Den enskilde medarbetarens ansvar. Använd rätt volym, rätt plats för förvaring, agera vid gasluktsflöde hantera spill, hitta rätt information.

4.3 INCIDENTER OCH OLYCKOR

4.3.1 KUNSKAPSMÅL

INNEHÅLL	KUNSKAPSMÅL
Larm och nödlägesrutiner	• Rutiner vid spill, läckage. • Larmplan. Hur larmar vi? Ring 112.
Släcka brinnande vara	• Välj rätt släckningsmetod. Helst skum. Vatten kan skapa problem.
Utrymning, evakuering	• Eventuell vid brandfarlig gas. Vissa labb har gasvarnare. Utrymning enl. samma rutin som brand.

SÄKER VÅRDMILJÖ

Kravspecifikation
Grundläggande kompetens **brandfarlig vara**